

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 427/2020
03.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., ..., чији је пуномоћник Сунчица Стаменковић адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ из Београда, Технички центар Ниш, Одсек за техничке услуге Врање, ради исплате мање исплаћене отпремнине, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 391/2019 од 01.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 391/2019 од 01.10.2019. године тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Врању П1 299/18 од 13.11.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи на име накнаде трошкова поступка по ревизији исплати износ од 33.500,00 динара динара у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 299/18 од 13.12.2018. године, ставом првим изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 62.500,00 динара, на име разлике од исплаћеног износа отпремнине до припадајућег износа отпремнине утврђеног решењем туженог од 16.01.2017. године, са законском затезном каматом почев од 16.01.2017. године па до исплате, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 33.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 391/2019 од 01.10.2019. године ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П1 299/18 од 13.11.2018.

године у ставу првом изреке, тако што је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име разлике исплаћеног износа до припадајућег износа отпремнине утврђеног решењем туженог од 16.01.2017. године исплати износ од 62.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 16.01.2017. године па до коначне исплате, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу другом изреке наведене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца за исплату накнаде трошкова парничног поступка у износу од 33.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до коначне исплате, а ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 6.600,00 динара у року од 8 дана по пријему преписа.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 са изменама и допунама) у вези члана 403. став 2. тачка 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао је да ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог до 30.12.2016. године када му је исти престао на основу споразума. Тужени је 12.03.2014. године донео одлуку број .../... о исплати зајма у појединачном износу од 62.500,00 динара, према којој ће се зајам отплаћивати обуставом појединих рата од зараде, односно накнаде зараде запосленима. Тужилац је дао сагласност да му се наведени износ од 62.500,00 динара обуставља од зараде, односно накнаде зараде и да ће у случају престанка радног односа, пре истека рока за отплату зајма или пре почетка отплате зајма, вратити послодавцу неотплаћени износ зајма са даном престанка радног односа. Споразумом о престанку радног односа од 29.12.2016. године тужени се обавезао да тужиоцу исплати стимулативну накнаду у износу од 1.272.249,00 динара, а истим споразумом тужилац се сагласио да ће му приликом исплате та накнада бити умањења за износ свих доспелих и недоспелих новчаних обавеза које има према туженом. Решењем туженог од 16.01.2017. године тужиоцу је признато право на отпремнину због одласка у пензију у висини три просечне зараде по запосленом исплаћене код туженог, као послодавца, за децембар 2016. године, односно у износу од 342.468.00 динара. Тужиоцу је стимулативна накнада исплаћена у пуном износу из споразума од 29.12.2016. године, док му је приликом исплате отпремнине иста умањења за износ зајма.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев са образложењем да је у питању потраживање из радног односа кога се запослени не може одрећи, док је другостепени суд сматрао да су парничне странке закључиле уговор о зајму те да се потписивањем изјаве од 11.03.2014. године тужилац сагласио да зајам у износу од 62.500,00 динара врати туженом, као послодавцу, обуставом

од зараде, односно накнаде зараде и обавезао се да ће у случају престанка радног односа пре истека рока за враћање зајма, односно пре почетка отплате зајма послодавцу вратити позајмљени износ, а споразумом од 29.12.2016. године тужилац се сагласио да му приликом исплате стимулативне накнаде исту умање за износ свих доспелих и недоспелих обавеза према туженом.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду.

Одредбом члана 119. став 1. тачка1. Закона о раду, прописано је да је послодавац дужан да, у складу са општим актом исплати запосленом отпремнину пре одласка у пензију.

Наиме, у конкретном случају ради се о потраживању неисплаћеног дела отпремнине. Отпремнина по својој природи представља једну од законом утврђених мера заштите запослених за чијим радом је престала потреба, при чему је право на отпремнину Уставом Републике Србије, чланом 60. став 4, дефинисано као неутуђиво право којег се нико не може одрећи. У току поступка није било спорно да се тужилац, потписивањем изјаве од 11.03.2014. године, сагласио да зајам врати туженом обуставом од зараде, односно накнаде зараде и да ће у случају престанка радног односа, пре истека рока за враћање зајма, вратити тај износ са даном престанка радног односа, а Споразумом од 29.12.2016. године, да му се приликом исплате стимулативне накнаде иста умањи за износ свих доспелих и недоспелих обавеза према туженом. Међутим, из садржине ових изјава другостепени суд није могао да изведе закључак да је тужилац дао сагласност да се његова отпремнина умањи за преостали дуг по основу уговора о зајму, с обзиром на то да тако нешто није било изричито предвиђено овим изјавама, већ само да се тужилац обавезао да ће неисплаћени износ зајма вратити приликом престанка радног односа и ништа више од тога. Такође, чланом 4. Споразума о престанку радног односа од 29.12.2016. године тужилац је дао сагласност да се приликом исплате стимулативне накнаде иста умањи за износ свих доспелих и недоспелих новчаних обавеза које има према послодавцу, али ова сагласност се није односила на умањење отпремнине, с обзиром на то да је овим споразумом стимулативна накнада утврђена у нето износу од 1.272.249,00 динара и тужиоцу исплаћена у пуном износу. Код оваквог стања ствари проистиче право туженог да тужиоцу умањи износ стимулативне накнаде, али не и износ отпремнине. Сходно напред наведеном, тек након исплате отпремнине послодавац има могућност да од тужиоца тужбом или на други начин потражује исплату неисплаћеног дела зајма, али ни у ком случају није овлашћен да изврши умањење отпремнине из разлога што за то не постоји правни основ.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета на основу чланова 153. став 1. и 154. став 2.ЗПП.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиоцу који је успео са ревизијом, сагласно одредбама чланова 153, 154, 163. и 165. став 2. ЗПП досуђени су трошкови ревизијског поступка и то на име награде адвокату за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, као и на име таксе за ревизију у износу од 8.600,00 динара, на име таксе на одлуку по ревизији износ од 12.900,00 динара, укупно износ од 33.500,00 динара, због чега је одлучено као у ставу другом изреке применом одредбе члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић